

Sem-III

Family Law - II

Dec. 2014
QP Code :17700

(3 Hours)

[Total Marks : 100

1. Answer in **one or two** sentences :-

20

- (a) Explain the term polyandry
- (b) State the two unique features of a mithakshara joint family.
- (c) Who can be a karta of the joint family ?
- (d) What do you understand by obstructed heritage?
- (e) State two rights of co-parceners..
- (f) Explain impartible estate. Give two examples of impartible estate.
- (g) What is the object of Family Court Act?
- (h) When are two persons related to each other by uterine blood?
- (i) What is the object of adoption?
- (j) State two ancient forms of marriage.

2. Short Notes on any **four** :-

20

- (a) Cruelty as a ground for divorce
- (b) Partial partition
- (c) Class I heirs
- (d) Maintenance of a Hindu wife
- (e) Disqualification of a heir

3. Attempt any **two** from the following :-

12

Give reasons for your answers

- (a) A, a divorced Hindu woman wants to adopt a son to herself.
 - (i) What conditions has she to comply with to adopt?
 - (ii) Is there any relationship between her adopted son and her divorced husband?
- (b) A dies Intestate, leaving a married daughter, Son, Son's Son, and Son's Wife.
 - (i) Who will be entitled to A's property?
 - (ii) If A's mother is also alive, what share will she receive from his property?
- (c) A, A Hindu is married to B. However, at the time of marriage, B was pregnant.
 - (i) What rights are available to A?
 - (ii) Enumerate the conditions under which the rights are available to A?

4. Answer any **four** of the following :-

48

- i. (a) A joint Hindu family is joint in food worship and estate. explain. 7
- (b) Ennumerate in detail the essential features of a joint Hindu family. 8

[TURN OVER

CX-Con.:9327-14.

2. (a) Marriage under Hindu law is not only a samskar but contract. Explain 7
(b) Enumerate in detail the conditions of a valid hindu marriage. 8
3. Define the term partition. Explain in detail the modes effecting partition. 12
4. (a) Explain the position of karta in a Hindu joint family. 7
(b) Briefly explain the rights and liabilities of the Karta. 8
5. Define the term guardian under the Hindu Adoption and Maintenance Act. State the disqualifications to act as a guardian. 12
6. State the considerations the court will take into account in fixing the amount of maintenance for wife, children and aged and infirm parents under Hindu Adoption and Maintenance Act. 12

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

१. एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे लिहा :-

२०

- (अ) 'बहुपतिकत्व' संकल्पना स्पष्ट करा.
- (ब) मिताक्षरा एकत्र हिंदू कुटुंबाचे कोणतेही दोन विशेष गुणधर्म लिहा.
- (क) एकत्र हिंदू कुटुंबाचा कर्ता कोण होऊ शकतो?
- (ड) वडिलोपार्जित मिळकतीमधील अडथळा म्हणजे काय?
- (इ) सह-हिस्सेदारांचे कोणतेही दोन हक्क लिहा.
- (फ) 'निपक्षी मालमत्ता' म्हणजे काय? निपक्षी मालमत्तेची दोन उदाहरणे द्या.
- (ग) कौटुंबिक न्यायालय कायद्याचे उद्देश काय आहे?
- (ह) दोन व्यक्ती एकमेकांचे 'युटेरिन ब्लडचे नातेसंबंधीत केव्हा असतात?
- (ई) दत्तक विधानाभागाचे उद्देश काय?
- (ज) पूर्वीच्या विवाहपद्धतीतील कोणतेही दोन प्रकार लिहा.

२. टिपा लिहा (कोणतेही चार) :-

२०

- (अ) झूराता-घटस्फोटाचे कारण
- (ब) पक्षपाती विभागणी
- (क) वर्ग-१ चे वारस
- (ड) हिंदू पत्नीचा उदरनिर्वाह
- (इ) वारसाची अपात्रता

[TURN OVER]

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :-

१२

- (१) 'अ' या घटस्फोटीत हिंदू स्त्रीची एक मुलगा दत्तक घेण्याची इच्छा आहे.
 (अ) दत्तक घेण्यासाठी तिने कोणत्या अटी पूर्ण करावयास हव्यात?
 (ब) तिच्या घटस्फोटीत पती व दत्तक मुलगा यांमध्ये काही नातेसंबंध होऊ शकतो का?
- (२) 'अ' या हिंदू पुरुषाचा मृत्यू झाला. त्याच्या पश्चात त्याची विवाहित मुलगी, मुलगा, मुलाचा मुलगा व मुलाची पत्नी आहेत.
 (अ) 'अ'च्या मालमत्तेवर कुणाचे हक्क आहेत.
 (ब) जर अशावेळी 'अ'ची आईदेखील जिवंत असती तर तिला मालमत्तेमध्ये काय वाटा मिळाला असता?
- (३) 'अ' हा हिंदू 'ब' बरोबर विवाहबद्ध झाला. परंतु 'ब' विवाहाच्या वेळी मुरोदर होती.
 (अ) 'अ' साठी कोणते अधिकार अस्तित्वात आहे?
 (ब) 'अ'ला असणाऱ्या अधिकारांच्या अटी स्पष्ट करा.

४. खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

४८

- (१) (अ) एकत्र हिंदू कुटुंबात भोजन, पूजा-अर्चा व मालमत्ता संयुक्त असते. स्पष्ट करा. ७
 (ब) हिंदू एकत्र कुटुंबाचे महत्त्वाचे गुणधर्म सविस्तर स्पष्ट करा. ८
- (२) (अ) हिंदू कायद्यांतर्गत विवाह हा फक्त संस्कार नसून करारही आहे. स्पष्ट करा. ७
 (ब) वैध हिंदू विवाहासाठी आवश्यक अटींवर सविस्तर चर्चा करा. ८
- (३) 'विभागणी' ही संकल्पना स्पष्ट करा. विभागणीमुळे होणाऱ्या वेगवेगळ्या परिणामांची चर्चा करा. १२
- (४) (अ) एकत्र हिंदू कुटुंबातील कर्त्याचे स्थान स्पष्ट करा. ७
 (ब) कर्त्याच्या जबाबदाऱ्या व अधिकारांवर थोडक्यात चर्चा करा. ८
- (५) हिंदू दत्तक व उतरनिर्वाह कायद्यांतर्गत पालकाची व्याख्या लिहा. पालकत्वाची अपात्रता स्पष्ट करा. १२
- (६) हिंदू दत्तक व पोटगी कायद्यांतर्गत पत्नी, मुले व वृद्ध आईवडिलांच्या पोटगीची रक्कम ठरवताना न्यायालय कोणत्या बाबी लक्षात घेते? १२